

Vipusen hyödyntäminen oppilaitoksissa

Jukka Jonninen

Teams-koulutus 11.4.2024

Viivain Oy

VIIVAIN

Ennakoi | Analysoi | Raportoi

Asialista

1. Viivain Oy
2. Vipunen-portaali
3. Vipusen raporttikokonaisuus
4. Lyhyt tauko
5. Vipusen raporttien toiminnallisuudet
6. Vipusen raporttien tuonti Exceeliin jatkojalostettaviksi
7. Koulutusratkaisuja Vipusen hyödyntämiseksi

Koulutuksen tavoitteet

■ Osallistuja...

- Tuntee Vipunen-portaalin tarkoituksen
- Ymmärtää pääpiirteissään, mistä ja miten Vipunen saa tietonsa
- Saa käsityksen millaista tietoa Vipusessa on
- Saa perusvalmiudet etsiä itse tietoa Vipusesta
- Osaa käyttää Vipusen raporttien perustoiminnallisuuksia
- Osaa hakea Vipusesta dataa jatkojalostettavaksi
- Saa kipinän hyödyntää Vipusta omassa työssään

- Perustettu syksyllä 2018, www.viivain.fi
- Rikastaa dataa oppilaitosten tiedolla johtamisen tarpeisiin
- Asiantunteva ja luotettava toimija, jonka missiona on kerätä ja rikastaa koulutusta koskevaa dataa julkisista lähteistä ja jalostaa tästä arvokasta tietoa oppilaitoksille ja muille koulutustiedosta hyötyville toimijoille
 - Työskentelee roolissa, missä ei tähän mennessä ole ollut toimijaa
- Kahdeksan vuoden kokemus johdon konsultin roolissa toimimisesta Metropolia-ammattikorkeakoulussa
 - Ammattikorkeakoulujen ennakoituyhteistyön koordinointi 2013-2018
- Asiakkaina ammattikorkeakouluja, yliopistoja ja ammatillisia oppilaitoksia
- Osviitta[®]-tietopalvelu, konsultointi, koulutukset
 - Viivain Oy:n [kotisivuilla saatavissa myös ilmaisia raportteja](#)
 - [Mittaritulokset 2020](#), [Kansainvälisyys 2020](#), [Työllistyminen 2020](#)

Koulutuksia Osviitta-tietopalvelun asiakkaille

- **Viikko 15:** Vipusen hyödyntäminen oppilaitoksissa
- **Viikko 37:** Rahoitusmalli 2025–2028: mikä muuttui?
- **Viikko 45:** AMK-valtionrahoituksen kehitys 2010–2035
- **Viikko 47:** Osviitta-simulaatiotyökalun v13 tehokäyttökoulutus

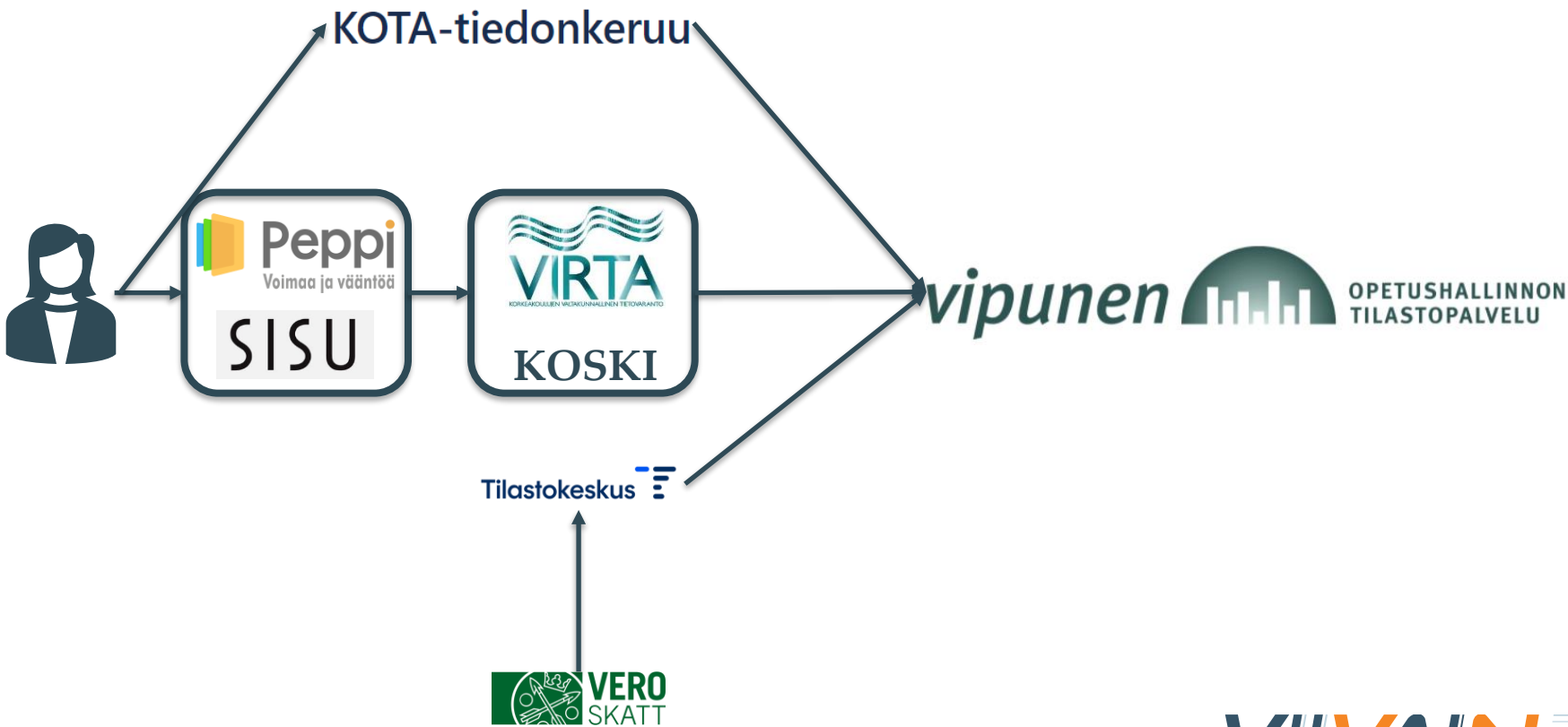

Vipunen-portaali

Vipunen-portaalin tausta ja tarkoitus

- Vipunen on opetushallinnon yhteinen tilastopalvelu, joka tarjoaa tietoa Suomen koko koulutuskentästä
- Sisällöstä vastaavat OKM ja OPH, teknisestä toteutuksesta, ylläpidosta ja kehittämisestä CSC
- Miksi Vipunen on olemassa?
 - Jotta suomalaisille voitaisiin tarjota laadukkaampaa koulutusta
 - Tieto, laatutyö, tehokkuus, benchmarking, tiedolla johtaminen, innovaatiot, rahoitusmallit

Mistä Vipunen saa tietonsa?

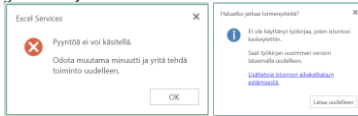

Hyvä tietää Vipusesta

- Vipunen kaikille avoin koko koulutuskenttää koskeva portaali
 - Extra Vipunen on korkeakouluuyhteisölle suunnattu suljettu portaali KORKEAKOULUJEN
EXTRANET
- Kysymyksiä Vipuseen liittyen voi lähettää osoitteeseen palaute@vipunen.fi
 - Tänne voi osoittaa myös toiveita uusiksi raporteiksi

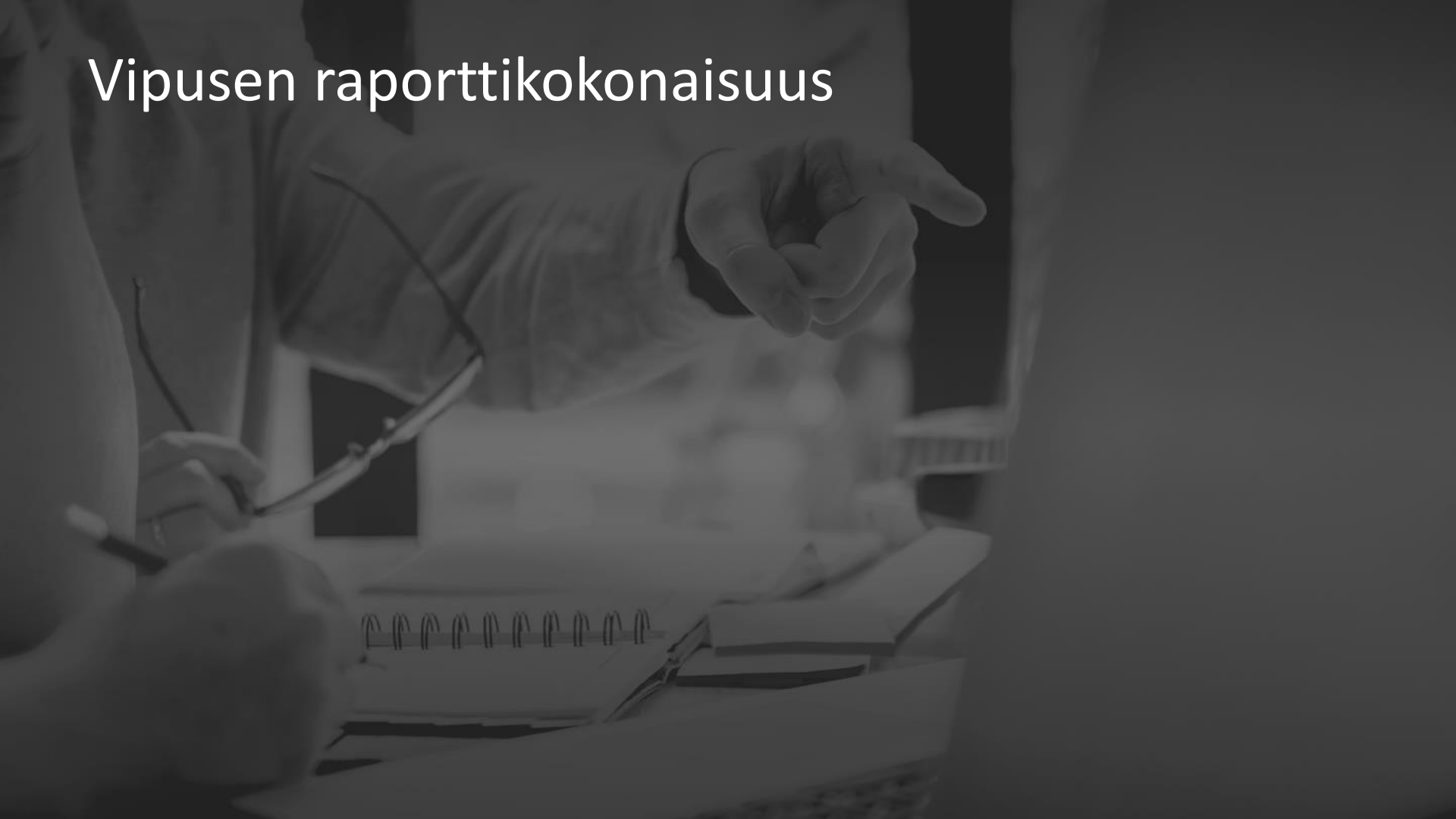
- Raportteja Vipusessa on laskentatavasta riippuen useita tuhansia

- Vipusen raportit ovat usein hitaampia kovimman käytön ajankohtina
 - Raportit myös joskus kaatuvat, jolloin käyttäjän tulee odottaa hetki ennen niiden uudelleen avaamista

- Myös Vipusessa on ohjeistusta raporttien käytöstä etusivun oikeassa laidassa [Ohjeistus-](#) ja [Ohjevideot](#) –kohdissa
 - Ohjevideoissa myös Jukka Haapamäen pitämä webinaari Vipusen käytöstä

Vipusen raporttikokonaisuus

Vipunen-portaalin viisi tasoa

■ Taso 1: Etusivu

■ Taso 2: Sektorit (10 kpl)

■ Taso 3: Tilastoteemat

Ammattikorkeakoulutus

Opetushallinnon tilastopalvelu > Ammattikorkeakoulutus

Ammattikorkeakoulujen tehtävä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimukset perustavaa korkeakoulutusta, joka tähtää ammatillisen asiantuntijatehtävien

Opetuksen lähe perustaa tutkimukseen, sekä toteuttaa ja kehittää korkeakoulutuksen toimintaa. Ammattikorkeakoulujen tehtävä on tukea korkeaa ammattikorkeakoulutusta ja sen kehittämistä, innovaatioita sekä tiedollista toimintaa.

Ammattikorkeakoulutuksen voi suorittaa ammattikorkeakoulutuksessa, joka jatkuvan vähimmäisen kokenen vuoden työssäkäynnin jälkeen ammattilaisiksi osaamistaan voi yrittää suorittaa ylemmän ammattikorkeakoulutuksen. Korkeakoulutuksen lisäksi ammattikorkeakoulussa on mahdollista suorittaa ammatilliset erikoistutkinnot sekä ammatillinen opintokorkeakoulu.

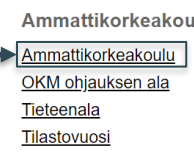
Käsi ammattikorkeakoulut järjestää erinomaisia ammattikorkeakoulutusta ja sitä tähtäen kaikki korkeakoulut. Opinto-ovut erinomaisia ammattikorkeakoulutuksesta kiinnostuneille läbi ja perustamalla koulutusryhmä.

Ammattikorkeakoulut kokevat lähe perustaa OKM:n ammattikorkeakouluista tehden tekoja sekä tiedonkeruun tuottamalla ammatillista. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla on yhteensä 22 ammattikorkeakoulua. Lisäksi Ammattikorkeakoulu- ja Ammattikorkeakoulut ja tutkimusministeriön alaisuudessa Polkiammattikorkeakoulu. Vipuun löydät tiedot vain opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon ammattikorkeakoulujen tiedot.

■ Taso 4: Raportit

■ Taso 5: Raporttinäkymät

Vipusen raporttikokonaisuudet

Vipunen-portaalin tilastoteemat ja niiden esiintyvyys sektoreittain												
Tilastoteemat (tarkka otsikko voi vaihdella sektoreittain)		Koulutuksen yhteiset	Varhaiskasvatus	Esi- ja perusopetus	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkeakoulukoulutus	Yliopisto-koulutus	Korkeakoulutus ja t&k-toiminta	Vapaa sivistystyö	Väestö-, koulutus- ja ammattirakenne	kpl
Sektoreittain toistuvat	Opiskelijat ja tutkinnot	X	X	X	X	X	X	X	X	X		9
	Henkilöstö	X	X	X	X	X	X	X	X			8
	Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen	X		X	X	X	X	X	X			7
	Oppilaitosverkko		X	X	X	X	X	X		X		7
	Haku ja valinta	X		X	X	X	X	X	X			6
	Kansainvälisyys				X	X	X	X	X			6
	Opintojen kulku	X			X	X	X	X				5
	Aiempi ja myöhempi koulutus					X	X	X				3
	Julkaisut						X	X	X			3
	Talous	X					X	X				3
	Tutkintoon johtamaton koulutus	X					X	X				3
	Opiskelijapalaute					X	X	X				3
Työelämäpalaute					X	X	X				3	
Harvinaiset	Opintosuoritukset						X	X				2
	Indikaattorit	X							X			2
	Koulutukseen sijoittuneet	X			X							2
	Pohjakoulutus	X			X							2
	Ainevalinnat			X	X							2
Erityinen ja tehostettu tuki			X		X						2	
Sektorspesifit	Harjoittelukoulut							X				1
	Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut		X									1
	Järjestämis- ja ylläpitämisluvat	X										1
	Oppivelvolliset	X										1
	Jatkuva oppiminen	X										1
	Rahoitusperusteet ja kustannukset					X						1
Osaamisen hankkimisen seuranta					X						1	
Korkeakoulutus ja t&k-toiminta	Opettajakelpoisuudet								X			1
	Tieteen ja teknologian voimavarat								X			1
	Tutkimus- ja kehittämistoiminta								X			1
	Bibliometriikka								X			1
	KKT kansainvälisessä vertailussa								X			1
Väestö-, koulutus- ja ammattirakenne	Väestö ja väestörakenne									X		1
	Väestön koulutusrakenne									X		1
	Työllisten ammatit ja koulutus									X		1
	Sosioekonominen tausta									X		1
	Väestön ammattisiirtymät									X		1
Kpl	14	4	6	10	13	14	15	12	2	5		

- Suuri osa tilastoteemoista toistuu sektorista toiseen, kuten viereisestä taulukosta ilmenee
- Jotkut teemoista esiintyvät kuitenkin vain 1-2 sektorin tilastoissa
- Korkeakoulutus ja t&k-toiminta sekä varsinkin Väestö-, koulutus- ja ammattirakenne –sektorit erottuvat muista suurella määrällä vain niissä esiintyviä tilastoteemoja

Ammattikorkeakoulu-sektorin tilastot

HAKU JA VALINTA

OPISKELIJAT JA TUTKINNOT

OPINTOSUORITUKSET

AIEMPI JA MYÖHEMPI
KOULUTUS

OPINTOJEN KULKU

TUTKINNON
SUORITTANEIDEN
SIJOITTUMINEN

HENKILÖSTÖ

KORKEAKOULUVERKKO

KANSAINVÄLISYYS

JULKAISUT

TALOUS

TUTKINTOON JOHTAMATON
AMK-OPETUS

OPISKELIJAPALAUTE

URASEURANTA

- Ammattikorkeakoulu-sektorin tilastot kattavat kaikki yleisimmät teemat, kuten edellisen sivun taulukko osoittaa
- Lisäksi etusivulta löytyy oikeasta alalaidasta uusimmat tilastopäivitykset sekä tilastojen vuosikello → samat elementit esiintyvät myös kaikkien muiden sektoreiden etusivulla
- Itse raportteja pääsee tarkastelemaan klikkaamalla tilastoteemaa

Lyhyt tauko, jatketaan viiden
minuutin päästä

Vipusen raporttien toiminnallisuudet

Ammattikorkeakoulujen opiskelijaraportin läpikäynti

- Käydään läpi raportin ominaisuudet ja toiminnallisuudet
 - Osiot
 - Aloitusnäkymä
 - Graafi, ohjeet ja raporttiselite
 - Suodattimet
 - Pivot-taulukon kentät
 - Asetukset

Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijatilastot

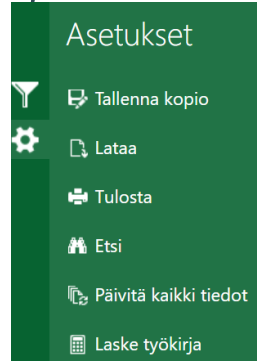
- Minkälaisia opiskelijoita Lapin ammattikorkeakoulun tekniikan alalla on ja millaista kehitystä on ollut havaittavissa vuosien 2010-2023 aikana?
 - Mitkä tiedot valitaan mukaan?
 - Millä rakenteella raportti kootaan?
 - Miten tietoa käsitellään?

Raporttien tuonti Exceliin jatkojalostettaviksi

Raporttien jatkojalostus Excelissä

- Vipusen raportit voi siirtää Exceliin monella tavalla
 - Copy-paste (Ctrl + C → Ctrl + V)
 - Asetukset → Lataa -komennolla valmiina Excel-tiedostona
- Data tulee aina siirtää Excel-tiedostona, mikäli siinä on useita desimaaleja → nämä eivät siirry copy-paste -toiminnolla
- Dataa tulee yleensä jatkojalostaa Excelissä
 - Kaikki rivimuuttujat siirtyvät samalle riville → tulee erotella
 - Mukana usein "1-4" -arvoja → tulee muuttaa numeroiksi
 - Puuttuvia arvoja pitää imputoida dataan tietosuojasyistä tehtyjä puutteita paikkaamaan
- Mikäli halutaan säilyttää tieto jonkin tietyn ajan hetken tuloksista, tulee sitä koskeva raportti yleensä tallentaa
 - Hyvä käytäntö: tallennettujen raporttien ja niissä käytettyjen hakuehtojen tarkka dokumentointi sekä kuvakaappaus raportista
 - Raporttien tallennus hyödyllistä usein myös siksi, että Vipusen raportit voivat muuttua myös huonompaan suuntaan → esim. joku mielenkiintoinen tieto katoaa tai sitä aletaan käsitellä tietosuojarajauksia vaativana

Esimerkkejä Vipusen datan viennistä Exceliin

- Opiskelijapalautetiedon hakeminen jatkokäsiteltäväksi
- Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijadata
- Tekniikan alan opiskelijatietojen kehityksen vertailu

Koulutusratkaisuja Vipusen hyödyntämiseksi

Koulutusratkaisuja Vipusen hyödyntämiseen

- Viivain tarjoaa oppilaitoksille ja muille kiinnostuneille koulutusratkaisuja Vipusen käytön tehostamiseen
- Käyttökoulutuksia on huhtikuussa 2024 valittavana 19 erilaista kaikille koulutussektoreille, käyttörooleille ja Vipusen käyttökokemustasoille
 - Saatavilla on myös suoraan asiakkaan tarpeista käsin räätälöityjä koulutuksia
- Viivaimen Vipusen käyttökoulutukset
 - Toteutetaan Teamsissa
 - Kesto kaikissa 90min viiden minuutin tauolla
 - Asiakas saa käyttöönsä kaikki koulutusmateriaalit
 - Asiakas saa halutessaan taltioida koulutuksen videona omaan käyttöönsä
 - Koulutuksen osallistujamäärällä ei ole rajoitusta → kuitenkin rajauksena asiakasorganisaation oma henkilökunta
 - Koulutuksissa käytetään mahdollisuuksien mukaan esimerkkeinä asiakkaan tilastoja
 - Koulutuksissa käytetään asiakkaan oppilaitoksen koulutussektorin tilastoja
 - Koulutuksen hinta on 600 € + Alv. 24 %
 - Osviitta-tietopalvelun asiakkaille 10 % alennus
 - Mikäli toteutetaan samaan aikaan usealle organisaatiolla, sovelletaan alennuksia
 - Usean koulutuksen paketista niin ikään alennushinta

Koulutusten kohderyhmät ja aihepiirit

- Koulutukseen on merkitty suositellut kohderyhmän Vipus-tuntemus ja käyttörooli
- Lisäksi niihin on merkitty suuntaa antavasti, mitä aihepiirejä koulutuksessa painotetaan sekä mille sektoreille koulutus on räätälöity
- Näiden tietojen avulla asiakas pystyy valitsemaan parhaimmalla tavalla omiin tarpeisiinsa sopivat koulutusratkaisut

Sektori
AMK = Ammattikorkeakoulut
YO = Yliopistot
AM = Ammatilliset oppilaitokset
KOK = Ei sektoripreferenssiä

Kohderyhmä: Vipus-tuntemus
1 = Ei Vipusen käyttökokemusta
2 = Tuntee Vipusen perusasiat
3 = Hyödyntää Vipusen raportteja työssään
4 = Osaa käyttää Vipusta luovasti
5 = Vipusen aktiivi/tehokäyttäjä

Aihepiirit
A: Vipusen yleisesittely: historia ja tausta
B: Vipusen hyödyntämisen datan esittely
C: Vipusen raporttien esittely
D: Raporttien toiminnallisuuden esittely
E: Raporttien jatkojalostus Vipusen ulkopuolella
F: Spesifit tietotarpeet / käyttötapaukset

Kohderyhmä: käyttörooli
T = Taloushallinto
L = Laatu työ
O = Opetustyö/koulutusohjelman hallinto
H = Henkilöstöhallinto
S = Suunnittelutoiminnot
IT = Tietohallinto
M = Muu (media, etujärjestö, puolue jne.)

Viivain Oy:n Vipusen käyttökoulutukset

Viivain Oy:n Vipusen käyttökoulutukset					
Nro	Koulutuksen nimi	Sektori	Aihepiiri	Kokemus	Rooli
1	Vipusen käytön perusteet	AMK/YO/AM/KOK	A4, B2, C3, D2	1,2	Kaikki
2	Vipunen oppilaitoksen tietolähteenä	AMK/YO/AM/KOK	A1, B1, C5, D1	2,3,4,5	Kaikki
3	Vipunen ja Extra Vipunen valtionrahoituksen tietolähteenä 1	AMK/YO/AM	B2, C4, D3	3,4,5	T,S,M
4	Vipunen ja Extra Vipunen valtionrahoituksen tietolähteenä 2	AMK/YO/AM	B1, C2, D4, E3	4,5	T,S,M
5	Vipunen oppilaitoksen laatutyön tietolähteenä 1	AMK/YO/AM	B2, C4, D3	2,3,4,5	T,L,H,S,IT
6	Vipunen oppilaitoksen laatutyön tietolähteenä 2	AMK/YO/AM	B1, C2, D4, E3	3,4,5	T,L,H,S,IT
7	Vipunen koulutusohjelman laatutyön tietolähteenä 1	AMK/YO/AM	B2, C4, D3	3,4,5	L,O,S
8	Vipunen koulutusohjelman laatutyön tietolähteenä 2	AMK/YO/AM	B1, C2, D4, E3	4,5	L,O,S
9	Vinkkejä Vipusen datan jatkojalostukseen	AMK/YO/AM/KOK	D4, E5	4,5	Kaikki
10	Vipunen henkilöstöhallinnon tietolähteenä	AMK/YO	A1, B3, C3, D2	1,2,3,4,5	H,S
11	Vipunen taloushallinnon tietolähteenä	AMK/YO	A1, B3, C3, D2	1,2,3,4,5	T,S
12	Vipusen hakutilastojen tehokäyttö	AMK/YO	B2, C3, D5, E2	3,4,5	L,O,S
13	Extra Vipusen perusteet	AMK/YO	A1, B2, C5	2,3,4,5	Kaikki
14	Extra Vipusen tehokäyttö laatutyössä	AMK/YO	B1, C2, D4, E3	3,4,5	L,O,S
15	Extra Vipusen tehokäyttö taloussuunnittelussa	AMK/YO	B1, C2, D4, E3	3,4,5	T,S
16	Vipusen Pivot-raporttien käyttö	AMK/YO/AM/KOK	B1, C1, D5, E2	3,4,5	Kaikki
17	Vipunen t&k-tilastojen tietolähteenä	AMK/YO	A1, B3, C3, D2	1,2,3,4,5	T,L,S
18	Opiskelijapalautetilastojen tehokäyttö: AVOP	AMK	B1, C2, D4, E3	3,4,5	L,O,S
19	Opiskelijapalautetilastojen tehokäyttö: Uraseurantakysely	AMK	B1, C2, D4, E3	3,4,5	L,O,S

Vipusen käyttökoulutusten kuvaukset

Viivaimen Vipusen käyttökoulutuksen kuvaus	
1	Vipunen-portaalin yleisesittely, missä käydään läpi syventäviin koulutuksiin tarvittavat taustatiedot
2	Esitellään raportit, mitä Vipunen oppilaitokselle tarjoaa syventyksen lähemmin muutamiin tärkeimpiin
3	Esitellään valtionrahoituksen kannalta tärkeimmät Vipusen ja Extra Vipusen raportit ja harjoitellaan niiden käyttöä
4	Syvennetään valtionrahoitukseen liittyvien raporttien hyödyntämistä mm. niiden jatkojalostusmahdollisuuksien läpikäynnillä
5	Esitellään raportit, joiden avulla oppilaitos pystyy seuraamaan toimintansa kehitystä ja vertaamaan tuloksiaan kilpailijoihinsa
6	Syvennetään oppilaitoksen laatutyöhön liittyvien raporttien hyödyntämistä mm. niiden jatkojalostusmahdollisuuksien läpikäynnillä
7	Esitellään raportit, joiden avulla koulutusohjelma pystyy seuraamaan toimintansa kehitystä ja vertaamaan tuloksiaan kilpailijoihinsa
8	Syvennetään koulutusohjelman laatutyöhön liittyvien raporttien hyödyntämistä mm. niiden jatkojalostusmahdollisuuksien läpikäynnillä
9	Käydään läpi esimerkein läpi tapoja, joilla Vipusen dataa pystytään jatkojalostamaan käyttäjän omiin tarpeisiin
10	Käydään läpi kaikki henkilöä koskevat raportit ja tutustutaan niiden tehokäyttöön esimerkein mm. HTV/ opiskelijat -esimerkein
11	Käydään läpi Vipusen oppilaitosten taloutta koskevat raportit ja tutustutaan niiden tehokäyttöön esimerkein
12	Käydään läpi kaikki hakutilastoja koskevat raportit ja tutustutaan niiden tehokäyttöön esimerkein
13	Esitellään Extra Vipusen raportit ja käydään läpi niistä saatavia hyötyjä korkeakoulun näkökulmasta
14	Käydään läpi tapoja, joilla Extra Vipusessa saatavaa tietoa voidaan hyödyntää laatutyössä
15	Käydään läpi tapoja, joilla Extra Vipusessa saatavaa tietoa voidaan hyödyntää taloussuunnittelussa valtionrahoituksen kontekstissa
16	Käydään läpi Pivot-raporttien käyttölogiikkaa esimerkein käsittäen osittain myös jatkojalostukseen liittyviä seikkoja
17	Käydään läpi Vipusen t&k-toimintaa koskevat raportit ja tutustutaan niiden tehokäyttöön esimerkein
18	Tutustaan Vipusen ja Extra Vipusen AVOP-raportteihin ja käydään läpi niiden tehokäyttökensenaarioita
19	Tutustaan Vipusen Uraseuranta-raportteihin ja käydään läpi niiden tehokäyttökensenaarioita

Kiitos!

Palautetta ja kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen
jukka.jonninen@viivain.fi

The logo for VIIVAIN features the word in a bold, white, sans-serif font. The letters 'I' and 'V' are stylized with multiple parallel vertical lines, creating a sense of motion or depth. The logo is positioned above two thin, horizontal white lines that span the width of the slide.

VIIVAIN

Ennakoi | Analysoi | Raportoi